

Sector- en keteninitiatieven

Conform 1.D.1, 1.D.2 en 3.D.1

Onderzoek naar sector initiatieven, toelichting op actieve deelname en lopende initiatieven van Tijssen B.V.

Sint Maartensdijk

21-12-2021

Tijssen

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
Actieve deelname	3
2. Onderzoek naar bestaande initiatieven	3
3. Lopende initiatieven	4
Voortgang initiatief	6
Stichting CO2 Neutraal	6
SKAO & Milieubarometer	6
Overweging deelname	6
Duurzaam collectief	7
Waterstof uit bermgras	7

1. Inleiding

Vanuit de CO₂-Prestatieladder wordt gevraagd om deelname aan een sector- of keteninitiatief. Het bedrijf dient zich daarbij op de hoogte te stellen van de initiatieven die binnen de branche spelen.

Actieve deelname

De gedachte achter deelname aan een initiatief is dat door interactie met andere bedrijven informatie kan worden uitgewisseld en in samenwerking nieuwe ideeën en ontwikkelingen t.b.v. CO₂-reductie tot stand kunnen komen. Vanuit dit doel vraagt de norm om een actieve deelname, middels bijvoorbeeld werkgroepen. Verslagen van bijeenkomsten en van overlegmomenten, en presentaties van het bedrijf in de werkgroep kunnen dienen als bewijs van actieve deelname tegenover de auditor.

2. Onderzoek naar bestaande initiatieven

Om inzicht te krijgen in bestaande en/of nieuwe initiatieven hebben wij websites van enkele gecertificeerde bedrijven bezocht, welke sector initiatieven ook voor Tjissen toepasbaar zijn. Ook op de website van SKAO staan veel initiatieven verzameld. Daarnaast hebben wij gekeken naar branchegenoten om na te gaan wat er in onze branche bestaat aan initiatieven, mogelijk in samenwerking met opdrachtgevers.

Enkele relevante bestaande initiatieven zijn bekeken op:

- www.cumela.nl
- www.nlco2neutraal.nl
- www.duurzaammkb.nl
- www.duurzameleverancier.nl
- www.skao.nl/initiatieven
- www.greendealhetnieuwedraaien.nl/
- www.rvo.nl

Uitgelichte relevante initiatieven uit de branche zijn:

De relevante sector en/of keteninitiatieven op het gebied van CO₂-reductie die in belangrijke mate verband houden met de projectenportefeuille zijn:

- Cursus het nieuwe rijden voor de bestuurders (verwachte reductie uit de branche 5 tot 10%);
- Bandenspanning maandelijks /continue meten (reductie 3%);
- Duurzaam inkopen;
- Lager instellen hydraulische druk (reductie 5%);
- Selectie onderaannemers op CO₂ bewust certificaat (onderdeel van duurzaam inkopen).;
- Cursus het nieuwe draaien organiseren en ook dit onderdeel maken van inkoop (eis onderaannemers) dan wel op project organiseren;
- Emissies Machines in kaart brengen, vermindering stationair draaien. Nieuwe machines uitrusten met een Global-system. Hiermee worden maandelijks rapportages gemaakt m.b.t.

het machine gebruik. Bij het gebruikte systeem in de branche blijkt dat uit de rapportages dat de machines relatief veel stationair draaien;

- Optimaliseren logistiek en projectplanning t.b.v. reductie reizen en kilometers: personele planning, leveringen op het werk;
- Aanschaf elektrische of hybride auto's voor de projectuitvoerders;
- Eigen opwekking hernieuwbare elektriciteit; (aantrekkelijke subsidie overheid, geen verbruikskosten meer);
- Gasverbruik reduceren o.a. door vervanging van bestaande cv ketels;
- Aanbrengen LED verlichting in bedrijfsruimten.

3. Lopende initiatieven

Bij de oriëntatie voor de deelname aan een sector- of keteninitiatief is er een inventarisatie gemaakt.

Van beschreven maatregelen en onderzochte initiatieven zijn er enkele opgenomen in de het Managementenergieplan onder hoofdstuk 6 'Implementatie acties en mogelijke maatregelen reductie CO2-emissie' Verder uitgewerkt in paragraaf 6.1.1 Doelstelling/ Haalbaarheid t.o.v. de branche.

Onderstaande tabel geeft weer de doelstelling en haalbaarheid, geconformeerd aan het brancheonderzoek onder sectorgenoten, waarbij is weergegeven of dit ook realistisch is voor de organisatie.

(Kopie uit het Energiemanagementplan 2021)

6.1.1 Doelstelling/ Haalbaarheid t.o.v. de branche

Deze zijn beoordeeld of deze realistisch en haalbaar zijn en middels de maatregellijst CO2-prestatieladder aangegeven of deze: A = STANDAARD, B = VOORUITSTREVENDE, C = AMBITIEUS zijn.

Doelstelling	Realistisch	Haalbaar (onderbouwing)	
<ul style="list-style-type: none"> • Cursus het nieuwe rijden voor de bestuurders (verwachte reductie 5 tot 10% gegevens uit branche) 	Ja	Ja haalbaar, het nieuwe rijden geeft wel degelijk reductie. Het grootste (brandstof)verbruik zijn de machines. Het nieuwe rijden heeft hier weinig invloed op.	A
<ul style="list-style-type: none"> • Bandenspanning maandelijks /continue meten (reductie 3%) 	Ja	Haalbaar en wordt nu regelmatig uitgevoerd. Meting qua reductie is nauwelijks uitvoerbaar.	B
<ul style="list-style-type: none"> • Lager instellen hydraulische druk (te verwachten reductie 5%) 	Nee	Niet haalbaar. De werking van de machines vraagt een vast ingestelde hydraulische druk.	
<ul style="list-style-type: none"> • Additief toevoegen aan brandstof 	Ja	Haalbaar. De brandstofleverancier voegt additief toe.	B

<ul style="list-style-type: none"> Aanschaffen elektrische bosmaaiers; 	Nee	(nog niet) haalbaar. Het vermogen en gewicht van de bosmaaiers maken dat deze investering nog het gewenste resultaat geven.	A
<ul style="list-style-type: none"> Selectie onderaannemers op CO₂ bewust certificaat (onderdeel van duurzaam inkopen).; 	Ja	Het selecteren van ON op CO ₂ criteria is uiteraard haalbaar.	A
<ul style="list-style-type: none"> Cursus het nieuwe draaien organiseren en ook dit onderdeel maken van inkoop (eis onderaannemers) dan wel op project organiseren; 	Ja	Haalbaar. Opname in de inkoopcriteria. Machinisten cursus nieuwe draaien aten volgen.	B
<ul style="list-style-type: none"> Emissies Machines in kaart brengen, vermindering stationair draaien. Nieuwe machines uitrusten met een Global-system. Hiermee worden maandelijks rapportages gemaakt m.b.t. het machine gebruik. Bij het gebruikte systeem in de branche blijkt dat uit de rapportages dat de machines relatief veel stationair draaien; 	Gedeeltelijk	Gedeeltelijk haalbaar (toekomst)	A
<ul style="list-style-type: none"> Optimaliseren logistiek en projectplanning t.b.v. reductie reizen en kilometers: personele planning, leveringen op het werk; 	Gedeeltelijk	In de transportbranche is dit haalbaar. Bij Tijssen B.V. zijn de reis- uren, kilometers gekoppeld aan het project.	A
<ul style="list-style-type: none"> Aanschaf elektrische of hybride auto's voor de projectuitvoerders; 	Ja	Haalbaar in de toekomst.	A
<ul style="list-style-type: none"> Eigen opwekking hernieuwbare elektriciteit; (aantrekkelijke subsidie overheid, geen verbruikskosten meer); 	Ja	Haalbaar, wordt meegenomen in de meerjarenplanning.	A
<ul style="list-style-type: none"> Gasverbruik reduceren o.a. door vervanging van bestaande cv ketels; 	Ja	Haalbaar, bij vervanging huidige cv ketels voor bijvoorbeeld hybride ketels	A

<ul style="list-style-type: none"> Aanbrengen LED verlichting in bedrijfsruimten. 	Ja	Haalbaar. In de kantoorruimte is hier al gebruik van gemaakt.	C
--	----	---	---

Tijssen B.V. geeft op deze wijze aan dat de doelstellingen uit het brancheonderzoek ook implementeerbaar zijn in de eigen organisatie. In de jaarplanning en het actieplan reductie – Energiemanagementplan par. 6.2. – zijn deze verder uitgewerkt in maatregel, actie, verantwoordelijk, data, investering en verwachte reductie.

Voortgang initiatief

Mocht een initiatief waaraan wordt deelgenomen op een gegeven moment niet meer relevant zijn voor het bedrijf (wanneer gedurende een half jaar of langer geen voortgang in het initiatief of actieve deelname aangetoond kan worden) en de deelname wordt beëindigd, dan kan de inventarisatie van de initiatieven dienen als bron voor het kiezen van deelname aan een ander initiatief.

Stichting CO2 Neutraal

In 2021 hebben wij deelgenomen aan 2 (online) bijeenkomsten en daarbij ideeën op het gebied van CO2 reductie gedeeld en besproken met de andere deelnemers en is input geleverd ten behoeve van branchevergelijking. Een gedeelte van deze ideeën van andere deelnemers hebben als input gediend bij het vaststellen van reductiemaatregelen voor 2021.

SKAO & Milieubarometer

Om de CO2-Prestatieladder te kunnen behouden is het nodig om contributie af te dragen aan de SKAO. Tevens gebruiken we de www.milieubarometer.nl om onder andere onze CO2 footprint te berekenen en bij te houden. Hieronder vindt u het budget dat we jaarlijks hiervoor reserveren.

Omschrijving	Aantal	Budget
Contributie SKAO	Jaarlijks	€
Contributie milieubarometer	Jaarlijks	€

Overweging deelname

Green deal 'het nieuwe draaien'

Door het keteninitiatief Green Deal Het Nieuwe Draaien streeft de GWW- en Agri sector naar het reduceren van de CO2-uitstoot door mobiele werktuigen in het grondverzet en de groensector.

Doel

Vermindering van de gemiddelde uitstoot van CO2 (naar reductie met 10% gedurende de looptijd van deze Green Deal), NOx (naar een reductie van 15%) en fijnstof door mobiele werktuigen in de bouw en landbouw.

Duurzaam collectief

Opdrachtgevers, leveranciers, nevenaannemers, plaatselijke bedrijven, kunnen een bijdrage leveren om de CO2 uitstoot in de keten te reduceren. Om hen te betrekken, te informeren en aan te geven hoe zij kunnen participeren, is het van groot belang een goede relatie te hebben en te onderhouden aan hen die mede geselecteerd worden op hun bereidheid zich aan te sluiten bij de reductiedoelstellingen die Tjissen B.V. Aannemingsbedrijf zich heeft gesteld. In formulier 27A is het verslag in te zien van de bijeenkomst.

Het opgestarte initiatief zal een vervolg krijgen en verder worden uitgebouwd in 2022.

Waterstof uit bermgras

De Vermeulen Groep (waar Tjissen onderdeel vanuit maakt) werkt samen met Nettenergy aan de ontwikkeling van waterstof uit bermgras onder de naam Groene Hart Waterstof (GH2). Nettenergy heeft de installatie ontwikkeld voor het produceren van waterstof. Vermeulen levert het bermgras.

De Vermeulen Groep maait en snoeit in opdracht van Rijkswaterstaat, provincies en gemeenten.

Recent is de volgende stap in het ontwikkelingsproces gezet. Er wordt een kleine proefopstelling gebouwd op het bedrijfsterrein bij Vermeulen in Hazerswoude. De waterstofinstallatie (animatie) zet gemaaid bermgras en snoeihout via een vergassingsmethode om in elektriciteit, waterstof en biochar.

In februari van dit jaar heeft de Vermeulen Groep het concept gepresenteerd tijdens de VOA-Green Deal talkshow, waarbij directeur Zwiap Vermeulen in gesprek ging over deze ontwikkeling met Jan Peter Balkenende (voorzitter Dutch Sustainable Growth Coalition) en Liesbeth Spies (burgemeester Alphen aan den Rijn).

De oplossing van GH2 biedt verschillende voordelen: groene waterstof vormt een onmisbare schakel in de toekomstige energie- en grondstoffenvoorziening; onnodig transport wordt vermeden; de technologie is schaalbaar; er hoeven geen windmolens geplaatst te worden. Biochar verbetert de bodem en slaat CO2 langdurig op, en is een grondstof voor de circulaire economie.

Alternatieve brandstof soorten:

Een belangrijke eis bij toepassing van een alternatief is de garantie op tractoren en werkmaterieel. Om deze garantie te waarborgen moet de brandstof voldoen aan de EN590-normering. Het grootste struikenblok bij het voldoen aan deze normering wordt veroorzaakt door het soortelijk gewicht van de brandstof. Dit moet volgens de EN590 tussen den 820 en 845 gr/ltr zijn.

De door de branche onderzochte brandstoffen voor mogelijke initiatieven zijn:

- GTL
- Traxx
- Eco2Fuel

De toepassing van GTL viel hierdoor af. Deze haalt dit gewicht niet en er zijn enkele leveranciers die geen garantie geven op de motor na gebruik van GTL. De Eco2Fuel voldoet wel aan de normering. Deze brandstof bestaat uit een B0-diesel met een toevoeging van Synfull. Synfull is biologische diesel op synthetische basis. Dit zorgt voor een zeer hoogwaardig kwaliteitsniveau. De pure Synfull realiseert wel een CO₂-reductie van ruim 85%. Echter deze diesel heeft zelf een te laag sg om goedgekeurd te worden conform EN590. Door deze diesel echter te mengen met pure B0-diesel wordt er een CO₂-reductie behaald van ca 16-40% (afhankelijk van de hoeveelheid bijmenging).

De variant, in de handel verkrijgbaar als Eco2Fuel voldoet wel aan de EN590-normering. Doordat deze diesel nog niet veel bekendheid geniet en nog niet heel grootschalig geproduceerd wordt ligt het prijsniveau momenteel hoger dan de reguliere diesel.

Overigens GTL kan wel worden toegepast in de bedrijfswagens, mits na overleg met de leverancier.

Handgereedschappen

In enkele branchebedrijven is geïnvesteerd (bijv. door Krinkels en Brouwers) in aanschaf van elektrisch handgereedschap i.p.v. motorisch aangedreven handgereedschap (bosmaaiers, heggenscharen, kettingzagen). Dit vermindert de uitstoot van CO₂ en is uiteraard brandstof besparend.

Tijssen B.V. heeft deze opgenomen in de maatregelenlijst en onderzocht op bruikbaarheid, ergonomie e.d. De (voorlopige) conclusie is dat de bosmaaiers zwaarder zijn in gebruik en ook gebruiksduur van de accu is (nu nog) te beperkt. Dit brengt met zich mee dat ter plaatse (op de werklocatie) accu's moeten worden opgeladen met een aggregaat, wat de besparing op uitstoot weer teniet doet, tenzij een hybride aggregaat wordt aangeschaft. Er is wel een elektrische bladblazer aangeschaft, deze wordt dit jaar gemonitord op bruikbaarheid, (accu) levensduur e.d.